

Relevante begreber og etiske aspekter ved anvendelse af palliativ sedering

Ekspertmøde i Sundheds- og ældreudvalget

Gorm Greisen

Overlæge Neonatalklinikken, Rigshospitalet

Professor KU

Formand Etisk Råd

UDTALELSE FRA DET ETISKE RÅD

**ETISKE OVERVEJELSER
OM SELVBESTEMMELSE OG
PALLIATION VED LIVETS
AFSLUTNING**

 DET
ETISKE
RÅD

Dec 2016

14. NOVEMBER 2002

Behandling af døende – de svære beslutninger

Redegørelsen beskriver etiske overvejelser, som er relevante, hvor der skal træffes beslutninger om at igangsætte, opretholde eller afbryde såkaldt livsforlængende behandling af døende patienter. Rådet har koncentreret sine anbefalinger om, hvem der skal have kompetence til at tage beslutninger om behandling af uafvendeligt døende og om vurderingen af udsigtsløs behandling. Derudover udtaler rådet sig om patientens ret til at få afbrudt behandling.

BEHANDLING AF DØENDE – DE SVÆRE BESLUTNINGER

HENT REDEGØRELSEN

14. NOVEMBER 2002

Behandling svære be

Redegørelsen beskriver træffes beslutninger i livsforlængende behandling sine anbefalinger om beslutninger om behandling af uafvendeligt døende og om vurderingen af udsigtsløs behandling. Derudover udtaler rådet sig om patientens ret til at få afbrudt behandling.

- 2. **Vurderingen af udsigtsløs behandling / 15**
- 3. **Eksempler fra det moderne sundhedsvæsen / 19**
 - 3.1 Illustration af det svære valg / 19
 - 3.2 Særlige problemer vedrørende permanent vegetative patienter / 22
 - 3.3 Særlige problemer vedrørende mennesker med demens / 26
 - 3.3.1 Ethiske overvejelser i forbindelse med sondeernæring og intravenøs væskeinfusion / 30
 - 3.4 Den lidelsesfulde situation og ønsket om at dø / 33
 - 3.4.1 Ethiske overvejelser i forbindelse med palliativ sedering / 34

E - DE

SVÆRE BESLUTNINGER

HENT REDEGØRELSEN

Ord/begreber

- Undladelse af livsbevarende behandling
 - (passiv dødshjælp)
- Indstilling af livsbevarende behandling
- Palliativ behandling

- Euthanasi (aktiv dødshjælp)
 - Medlidenhedsdrab
 - Drab på begæring

- Hjælp til selvmord

Motiverne

Ord/begreber

Ikke gøre skade

- Undladelse af livsbevarende behandling
 - (passiv dødshjælp)
- Indstilling af livsbevarende behandling
- Palliativ behandling
- Euthanasi (aktiv dødshjælp)
 - Medlidenhedsdrab
 - Drab på begæring
- Hjælp til selvmord

Gøre godt

Støtte autonomi

Handlingen

Ord/begreber

- Aktiv -
 - Undladelse af livsbevarende behandling
 - (passiv dødshjælp)
- (+)
 - Indstilling af livsbevarende behandling
- +
 - Palliativ behandling

- +
 - Euthanasi (aktiv dødshjælp)
 - Medlidenhedsdrab
 - Drab på begæring

- Hjælp til selvmord

Indstille behandling

Undlade behandling

Få frataget håbet

Indstille behandling

Blive forladt

Undlade behandling

Få frataget håbet

Indstille behandling

Blive forladt

Undlade behandling

Redirection of care

Få frataget håbet

Indstille behandling

Blive forladt

Undlade behandling

Redirection of care

Palliativ behandling

Få frataget håbet

Indstille behandling

Blive forladt

Undlade behandling

Redirection of care

Palliativ behandling

'redde døden'

Få frataget håbet

Indstille behandling

Blive forladt

Undlade behandling

Redirection of care

Palliativ behandling

Nærhed

integritet

sårbarhed

'redde døden'

værdighed

Undladelse af behandling hos svært syge neonatale børn

Lea Gregers¹ & Anders Silber²

(inst. medier, formidling og erkendelse)

VIDERE HERFRA?

I Danmark praktiserer vi til en vis grad neonatal eutanasi, men denne praksis er endnu ikke kontrolleret eller understøttet af loven. Holland er et foregangsland på neonatalområdet, og her har man allerede taget stilling til det moralske dilemma og tilladt brugen af neonatal eutanasi.

Før vi i Danmark kan tage lignende skridt, bliver vi nødt til at erkende, at den danske praksis faktisk er neonatal eutanasi. Først da vil vi kunne forstå de moralske implikationer, tage stilling til det moralske dilemma og indse nødvendigheden af at specificere loven og tilrettelægge en protokol, hvormed vi kan kontrollere den kliniske praksis.

Konsekvensen Ord/begreber

- Forkorte livet +
- Undladelse af livsbevarende behandling
 - (passiv dødshjælp)
 - + • Indstilling af livsbevarende behandling
 - • Palliativ behandling

 - + • Euthanasi (aktiv dødshjælp)
 - Medlidenhedsdrab
 - Drab på begæring

 - Hjælp til selvmord

Konsekvensen Ord/begreber

- Forkorte livet +
- Undladelse af livsbevarende behandling
 - (passiv dødshjælp)
 - + • Indstilling af livsbevarende behandling
 - • Palliativ behandling (**obs: dobbelt-effekten**)

 - + • Euthanasi (aktiv dødshjælp)
 - Medlidenhedsdrab
 - Drab på begæring

 - Hjælp til selvmord

Konsekvensen Ord/begreber

- Forkorte livet +
- Undladelse af livsbevarende behandling
 - (passiv dødshjælp)
 - + • Indstilling af livsbevarende behandling
 - • Palliativ behandling (**obs: dobbelt-effekten**)
sedering: liv uden bevidsthed?
 - + • Euthanasi (aktiv dødshjælp)
 - Medlidenhedsdrab
 - Drab på begæring
 - Hjælp til selvmord

slut